

13. Украинская грамматика / [Городенская К. Г., Грищенко А. П., Жовтобрюх М. А., Русановский В. М.]. – К. : Наукова думка, 1986. – 360 с.
14. Чернышов В. И. Учений об “обособлении” второстепенных членов предложения в трудах А. М. Пешковского и его последователей / В. И. Чернышов // Чернышов В. И. Избранные труды в 2-х т. / [сост. А. М. Иорданский, В. Г. Костомаров, И. Ф. Протченко ; вступ. ст. акад. В. В. Виноградова]. – Т. 1. – М. : Просвещение, 1970. – С. 260–274.
15. Шатух М. Г. Уточняющие члены предложения в современном русском языке / М. Г. Шатух // Вопросы языкознания (Львовск. гос. ун-т им. И. Франко. Каф. рус. яз. и общ. языкозн.). – Кн. 2. – Львов : Изд-во Львовского ун-та, 1956. – С. 19–32.

Анотація. У статті окреслено особливості дослідження відокремлених компонентів структури речення загалом, напівпредикативних апозитивних одиниць зокрема в семантико-синтаксичній та комунікативній парадигмах.

Ключові слова: відокремлені компоненти, семантико-синтаксична парадигма, комунікативна парадигма, напівпредикативна апозитивна одиниця, синтагма.

Summary. Dangling is a complex syntactic aspect which is caused by the peculiarities of the fictional text as well as by semantic, communicative, stylistic markings of these language units. In the modern syntax of the Ukrainian language there are such paradigms of the research of dangling components in a sentence structure as formal-grammatical, semantic-syntactic, communicative, functional-stylistic and cognitive. The given article deals with the peculiarities of the research of dangling components in a sentence structure in general, and with halfpredicative appositive units in semantic-syntactic and communicative paradigms in particular.

Thus the article reveals the following things: the status of the syntactic units under study in semantic-syntactic paradigm is provided; syntactic nature of halfpredicative appositive units in the context of the theory of the secondary predication is given; the definitions of such terms as *apozytyveta* and halfpredicative appositive unit are listed; the type of semantic-syntactic relations between the *determinatum* and *apozytyveta* (the core element in the halfpredicative appositive unit) is defined.

Moreover, the status of the dangling components of a sentence structure in a communicative paradigm is described. It is found out that the named syntactic units are related with syntagmas which are formed in the speech process to name complex notions that appear in the thinking process and reflect the reality; syntagmas gain the definite meaning in the speech context; the meaning of the syntagma depends on the meaning of the whole sentence, the context.

Furthermore, it is found out that the studying of syntagma resulted in the introduction of the term to define the dangling components in a sentence structure. It has also enriched the communicative paradigm with the information about the features of the mentioned units in the communicative aspect.

Key words: dangling components, semantic-syntactic paradigm, communicative paradigm, halfpredicative appositive unit, syntagma.

Отримано: 11.02.2015 р.

УДК 811.161.2'373.7

Яцьків М.Ю.

ФРАЗЕОЛОГІЧНА КАРТИНА СВІТУ В РОМАНІ МИРОСЛАВА ДОЧИНЦЯ «ВІЧНИК»

У сучасному мовознавстві об'єктом наукових досліджень все частіше стає фразеологія. Вчені активно вивчають народну фразеологію, фразеологію художньої мови та значну увагу мовознавців привертає діалектна фразеологія.

Здавна фразеологізми вважаються одним із найяскравіших та найвиразніших мовних знаків. Маючи в собі значну кількість експресії, вони виступають потужним засобом підсилення зображуваного у певному тексті.

У наукових працях лінгвістів останніх років чітко визначилося коло лінгвокультурологічних питань, серед яких найчастіше виділяються: мовна картина світу, що складається з фразеологічної картини світу, пареміологічної картини світу, культурні лакуни, національно-культурний компонент значення, культурна конотація, «мовна пам'ять», традиції мовленнєвої поведінки, фразеологізми як знаки культури та ін. Лінгвокультурологічний аналіз виявляє здатність знаків

відображати сучасну культуру самосвідомість народу, яка розглядається як основа його матеріальності. [2, 208–211].

Актуальність нашого дослідження спричинена вагомістю і недостатньою розробкою в українській лінгвістиці питань, пов'язаних із вивченням індивідуально-авторського фразеовживання, посиленням в україністиці інтересу до діалектної (ареальної) фразеології української мови, а також відсутністю ґрунтовних досліджень, присвячених вивченню художньої мови закарпато-українських прозаїків. Нині немає ґрунтового дослідження мови та індивідуального стилю М. Дочинця на фразеологічному рівні.

Мета дослідження полягає у здійсненні різнобічного аналізу фразеологічного багатства роману закарпатоукраїнського письменника М. Дочинця «Вічник», відтворення фразеологічної картини світу у романі та виявленні особливостей використання фразеологічних одиниць в індивідуальному стилі закарпатоукраїнського письменника.

Для реалізації поставленої мети плануємо розв'язати наступні завдання:

- опрацювати відповідні теоретичні джерела, що стосуються фразеології загалом, діалектної фразеології, а також присвячені дослідженню фразеологізмів у художніх творах та індивідуально-авторському фразеовживанню;
- зафіксувати фразеологічне багатство роману М. Дочинця «Вічник»;
- докладно проаналізувати фразеологічний матеріал, виявлений у романі Мирослава Дочинця «Вічник», визначивши семантичні групи фразеологізмів.

Дослідники вважають, що фразеологізми – це знаки мовної культури. Наприклад, О. Галинська [4, 72] розглядає фразеологізми як особливі мовні знаки, як засоби зберігання і передачі культурної інформації. Науковець зазначає, що лінгвокультурологічний напрям у фразеології досліджує взаємодію мови і культури крізь призму культурно-національної свідомості та її фразеологічної презентації (Н. Брагіна, В. Телія). Лінгвокультурологія, на думку В. Маслової, зосереджена на дослідженні взаємодії мови, яка виступає транслятором культурної інформації, культури з її установками і преференціями, та людини, що створює цю культуру, користуючись мовою. В. Маслова розглядає фразеологізми як тексти, що зберігають культурну інформацію [10, 75]. У розумінні М. Алефіренка, сучасна лінгвокультурологія вивчає: а) способи і засоби представлення в мові об'єктів культури; б) особливості представлення в мові менталітету того чи іншого народу; в) закономірності відображення в семантиці мовних одиниць цілісно-сміслових категорій культури [1, 29].

На думку багатьох дослідників, саме в мові втілюється історична пам'ять народу, мова відображає як культурний, так і мовний досвід народу. Лінгвокультурологічні дослідження на матеріалі фразеології допомагають нам уявити духовні цінності, витворені окремими етносами протягом тисячоліть. Фразеологія – це «дзеркало, в якому лінгвокультурне суспільство ідентифікує своє національне самоусвідомлення» [15, 104].

Проблематиці «мова (фразеологія) і національна культура» присвячені роботи багатьох дослідників. Зокрема, це праці Т. Григоренко, Л. Даниленко, С. Денисенко, В. Жайворонка, В. Ковалю, Н. Мазур, Ф. Медведєва, Л. Мельник, Л. Скрипник, Д. Ужченка, В. Ужченка та інших. Особливо цінними для науковців є фразеологізми, що відбивають народні традиції, обряди та звичаї того чи іншого народу, історичні факти його життя [5, 77].

На думку Л. Савченко, фразеологія – це відбиток картин реальності, у якій містяться фрагменти культури, історії, етнографії, психології, світогляду, релігії, менталітету, відтворюється національний характер народу, це своєрідний зразок ретельного та пильного кодування його духовної культури [12, 522].

Місце фразеологічних одиниць у мові окремих письменників, певних літературних жанрів та стилів досліджували у своїх працях багато українських мовознавців, а саме: А. Авксент'єв, Л. Булаховський, Н. Бабич, О. Демська-Кульчицька, Л. Добржанська, Ф. Медведєв, П. Плющ, В. Ужченко, Д. Ужченко та ін. Однак актуальними продовжують залишатися проблеми, пов'язані з вивченням індивідуально-авторського фразеовживання.

Індивідуально-художній стиль письменника становить систему мовних засобів, яка постає в результаті відбору і творчого використання насамперед лексичних реалій національної мови не тільки для вираження певного змісту, але й для естетичного впливу читача. Категорія індивідуального формується сукупністю мовних одиниць, які мають значне смислове навантаження (культурологічне, історіософське, філософське тощо), зумовлене контекстним оточенням, сюжетними лініями, емоційно-експресивним наповненням. До таких одиниць належать фразеологізми [11, 312].

Саме через призму авторського художньо-образного світобачення виступають фразеологізми в художніх текстах. Вони є органічним елементом у мові творів. Стійкі звороти – активний образотворчий чинник авторської оповіді. Через них письменник передає ставлення до зображуваних

подій, акцентує смислову та стильову позиції мовних засобів. За допомогою фразеологізмів краше розкриваються читачеві внутрішній світ, настрої, світогляд персонажів тощо. Стилістичне використання фразеологізмів письменниками – творчий процес. Фразеологізми в художніх текстах – одне з невичерпних джерел посилення експресивності, поглиблення логізації викладу, тому вони набувають особливої естетичної значущості [7, 40].

Вивчення діалектної фразеології є актуальним, оскільки вона є «засобом відображення в мові національної специфіки, носієм елементів, що у значній різноманітності і повноті характеризують етнічну картину світу» [9, 52].

Мирослав Дочинець – закарпатськоукраїнський письменник і журналіст, член асоціації українських письменників із 2003 року. М. Ісак зазначає, що слово у Мирослава Дочинця – як глина у майстерного гончаря чи скульптора – він ліпить із нього жбан нашої уяви, формує плоть нашої генетичної пам'яті. У його оповідь поринаєш немов у бездонне гірське озеро із прозоро-синьою живильною водою, ніби плывеш у самому небі: на якійсь із сторінок настає відчуття, немовби хочеш вдихнути чого-небудь іншого, рідшого – настільки перенасиченим, щільним на самому початку є опис карпатської Природи. Здається, що ти нею переповнений по вінця, а відірватися несила, як спекотної пори від студеної, що пронизує до зубних нервів, води з лісової криниці [8].

«Вічник» – книжка про все, що довкола нас: про ліс, про воду, про звірів, про людську душу, про Бога. Про те, як розуміти живе і мертве, як бути частиною Всесвіту. А головне – це книжка про нас самих, про пошук себе і пошук гармонії в собі, про співжиття у природі і поміж людей, про великі й непроминальні цінності [3].

С. Сверстюк зазначає: «Від «Вічника» віє чистим вітром з гір. Це більше ніж література. Там є та глибина справжність. Більшість людей зацікавилось головним героєм як цілителем. Світ хворий і хоче зустріти свого доброго лікаря. Це роман, який вчить і який дає образ людини, що вчиться все життя» [13, 4].

У нашій науковій розвідці досліджуємо найбільш репрезентативні семантичні групи фразем із зазначеного твору М. Дочинця.

1. Фізичний, фізично-емоційний стан особи: *спливати розумом* – ‘збожеволіти’. Письменник трансформував літературний фразеологізм, надавши йому експресивності та нового значення. Пор.: «*спливати (спадати) / сплисти (спасати, спливати) на ум (на розум)*» – несподівано з'являтися, виникати у кого-небудь у думці, у думках (переважно про недобрі наміри, бажання і т. ін.) [14, 682]. Наприклад: *Якби хто уздрів мене, то гадав би, що я сплив розумом* [6, 65].

2. Діяльність особи чи неособи в її стосунках з будь-ким, будь-чим: *звести на пси* – ‘занепасти кого-небудь’. Фразеологізм зазнав певної авторської трансформації для підсилення виразності контексту. Пор.: «*зійти (перевестися) на пси*» – ‘поступово втратити свою силу, значення; втратити свої риси, характерні якості; занепасти’ [14, 264]. Наприклад: *Сю дорогу в непролазних хащах били ще даки, наші пращури з голубими очима й войовничими серцями, котрі потім звели на пси Римську імперію...* [6, 20].

3. Дії, вчинки, поведінка людини: *дати ногам знати* – ‘тікати, швидко бігти, уникаючи якоїсь небезпеки’ [14, 177]. Трансформований фразеологізм. Пор.: «*давати/дати волю ногам*». Наприклад: *Скочив у ялиновий гущавник – і дай ногам знати! Ачей. В імлі не поцілять* [6, 9].

4. Властивості, якості людини: *твердий, як зерня* – ‘сильна здорова людина’. Власне авторський фразеологізм Наприклад: *Се тобі за роботу, – сказав дідो з теплілими очима. – Держи його при собі, будеш твердим, як зерня* [6, 60].

5. Стан предмета, явища: *рум'яний, як житня паляниця* – ‘гаряча розпечена каструля’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Довбня всередині вигоріла, а горнець лишився рум'яний, як житня паляниця* [6, 51].

6. Негативна характеристика осіб: *чортоватий норв* – ‘примхливий, капризний, непокірливий, упертий (про особу)’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *А норв мав чортоватий, що й прозвали його Драгом. По-румунськи се означає чорт* [6, 20].

7. Позитивна характеристика осіб: *носити мудрість, як квітка запах* – про розумну людину. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *На дорозі, котрою поважний Джордже ввів мене в свій зелений світ, я впав на коліна і подякував землі, що недавно прийняла сього небуденного мужа, котрий носив мудрість, як квітка запах* [6, 162–163].

8. Характеристика особи за приналежністю до когось, чогось: *добра літра польської крові колобродить* – ‘характеристика особи за її спорідненістю з іншою національністю’. Автор зображує поляків як рішучих (жорстоких) людей, які не піддаються сумнівам. Наприклад: *Сі не вб'ють, бо ми полонені зі зброєю в чесному бою. А зроблять то поляки. Лиш-но ступимо на їх землю. Ті панькатися не будуть. Я їх знаю – в самого добра літра польської крові колобродить* [6, 8].

9. Характеристика неособи за місцем розташування, видом діяльності – *зелений університет карпатського Марамороша* – ‘місцевість де росте багато цілющих трав, вивчивши їх влас-

тивості можна лікувати багато людських недуг (Мараморош – історична жупа в північно-західній частині колишнього Угорського королівства. Українська назва – Мармарощина. Нині його територія розділена між Закарпатською областю України та повітом Марамуреш Румунії). Індивідуально-авторський фразеологізм. Наприклад: ... *Той дивовижний чоловік увів мене в живу казку, відкрив переді мною зелений університет карпатського Марамороша* [6, 134].

10. Місце: *отчі чертоги* – ‘рідний край’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: «*Наче сон вернув мене в отчі чертоги*» [6, 155].

11. Позначення мовленнєвої діяльності: *казати, як відтяти* – ‘дуже гостро, категорично’ [14, 106]. Аналогія до літературного: «*як (мов, ніби і т. ін.) відрубати*», зі сл. сказати. Наприклад: *Буде! – сказав, як відтять, сотник*. – *Живи й за нас, хлопче...* [6, 9–10].

12. Назви абстрактних понять: *десниця Бога* – ‘права рука Бога (рука Бога, яка завжди обєрігає)’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Де греки, там десниця Бога* [6, 245].

13. Зовнішній вигляд: *станом, як арфа* – ‘витончена струнка особа’. Власне авторський фразеологізм. М. Дочинець влучно використав фразеологізм для характеристики героїні роману (арфа – один із найстародавніших музичних інструментів людства із вертикально натягнутими струнами на дерев’яній рамі трикутної форми) Наприклад: *Жінка з іскристим оксамитом в очах, лискучим волоссям і розкішним, як арфа, станом* [6, 243].

14. Спосіб дії: *крутитися, як веретено* – ‘що-небудь робити не зупиняючись, ні на хвилинку’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: ... *Між нами крутилася, як веретено, баба. Така ж суха і чорна* [6, 17].

15. Позначення мисленнєвої діяльності: *проварювати думки* – ‘думати, роздумувати над чимось, шукаючи розв’язання якихось проблем’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Голова проварювала думки*» [6, 44].

16. Трудова діяльність: *горіти у роботі* – ‘напружено безупинно працювати’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Все довкола горіло, і я горів у роботі*. *Не гайнував часу на приготування їжі. Бо тут було і так наїдно* [6, 119].

17. Лайливі слова, прокльони: *з’їли би’го воші* – ‘набір слів, які складають лайку, зрозумілу певному діалектному середовищу’. Власне авторський фразеологізм побудований на народнорозмовній мові закарпатського говору. Наприклад: *А, песся кров! З’їли би’го воші!* – *кляв Ружічку*. – *Хочеш, я спущу’му кишки?* [6, 109].

18. Кількість: *криничок, як намистин* – ‘багато’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Провздож моєї тропи до лісу я поклав п’ять криничок, як намистин* [6, 131].

19. Природні явища: *гаряча паляниця* – ‘сонце’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Гаряча паляниця, як із потайної черіні, випливала на небесний горб, наливала живлющою ясністю чашу межигір’я* [6, 116].

20. Позначення спостережливості, уважності, пильності: *нагострити око* – ‘хтось добре бачить; спостережливий, пильний і т. ін.’ [14, 463]. Пор.: «*гостре око*». Наприклад: *В скальних видовбах вили гнізда горлиці. За день я міг поцілити двох-трьох, а з часом нагострив око ще ліпше* [6, 52].

21. Позначення працьовитості: *пан своїм рукам* – ‘вміти все добре робити’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Дідо заздро скалив на неї око: «Не земля таке родить, а руки. Видиш, неборе, що годен учинити чоловік, котрий пан своїм рукам. Учися! Ремесло не коромисло, плече не давить»* [6, 71].

22. Місце людини у суспільстві: *відрубне життя* – ‘жити самому далеко від людей’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Так я відкрив у хащі ще зо п’ять ройових гнізд, з яких підсолоджував собі відрубне життя* [6, 82].

23. Позначення спорідненості між людьми: *студений отець* – ‘рідний (біологічний) батько, який не виховує свою дитину’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *Гадаю, такої смакоти не знав і пан Драг. Той, що у Відні, студений мій отець* [6, 98].

24. Стан особи, що характеризується зовнішніми проявами: *обсмалений, як циганський казан* – ‘сильно згоріти на сонці; мати сонячні опіки’. Власне авторський фразеологізм. Наприклад: *З одного боку, се було добре – рани припеклися, обійшлося без зараження. А з другого – я був обсмалений, як циганський казан* [6, 129].

Світоглядні позиції й національна специфіка творчості митця значною мірою розкривається через мову його творів. Твори М. Дочинця позначені особливим взаємозв’язком мови та світобаченням письменника.

У романі «Вічник» Мирослава Дочинця ми зафіксували понад триста п’ятдесят фразеологізмів. Семантичні групи за кількістю одиниць різні, найбільші з них: діяльність особи чи неособи в її стосунках з будь-ким, будь-чим; фізичний, емоційно-фізичний стан особи. З цього випливає, що автор з великою увагою ставиться до відтворення людських стосунків та емоційного й фізичного стану

людини. Він намагався якнайповніше розкрити всю палітру почуттів та стосунків між людьми. Мирослава Дочинця цікавив не тільки зовнішній бік, вигляд людини, а й внутрішній світ героїв.

Мирослав Дочинець робить неоціненний унесок у розбудову закарпатоукраїнської мовної культури ХХІ століття. Мовний стиль художніх творів М. Дочинця – феномен, результат невтомної творчої діяльності письменника, «творчий вияв загальнонародної мови». Особливість таланту автора в тому, що він уміє в океані рідної мови знайти таке слово, яке несе в собі код нації, і засвітити його перед народом, піднести, як знамено, розгорнути, як епоху, вмістити в ньому степи, ясні зорі і тихі води Закарпатського краю.

Перспективу подальших досліджень убачаємо у подальшому поглибленому вивченні фраземіки Мирослава Дочинця у зіставленні з фразеологічним багатством творів інших закарпатоукраїнських письменників.

Список використаних джерел

1. Алефиренко Н. Ф. Лингвокультурология : ценностно-смысловое пространство языка / Н. Ф. Алефиренко. – М. : Флинта : Наука, 2010. – 288 с.
2. Венжинович Н. Ф. Лингвокультурологичний аспект вивчення фразеології у творах Івана Чендея // Матеріали всеукраїнської наукової конференції «Творчість І. Чендея в загальноукраїнському літературному контексті». – У зб.: Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Випуск 11. – Ужгород, 2007. – С. 208–211.
3. Гаврош О. Синьйор Робінзон [Електронний ресурс] / О. Гаврош. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2012/02/06/synjor-robinzon/>.
4. Галинська О. М. Фразеологізми як знаки культурної інформації / О. М. Галинська // Проблеми зіставної семантики: збірник наукових статей. – Вип. 10 / відп. ред. Корольова А. В. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2011. – Ч. 2. – С. 72–76.
5. Головіна Н. Б. Топонім як національний виразник фразеологічної системи побажань (на матеріалі німецької та української мов) / Н. Б. Головіна // Проблеми зіставної семантики: зб. наук. статей. – Вип. 10 / відп. ред. Корольова А. В. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2011. – Ч. 2. – С. 77–82.
6. Дочинець М. І. Вічник / Мирослав Дочинець. – Мукачєво: Карпатська вежа, 2013. – 280 с.
7. Здіховська Т. Роль фразеологічних одиниць у художніх текстах / Т. Здіховська // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2010. – № 2. – С. 39–43.
8. Ісак М. Природа і душа не терплять порожнечі [Електронний ресурс] / М. Ісак. – Режим доступу : <http://miroslav-dochinets.com/рецензії/85-природа-i-душа-не-терплять-порожнечі.html>.
9. Кононенко В. Етнологічні засади вивчення української мови / В. Кононенко // Українська мова в освіті : [зб. матеріалів Всеукр. наук. конф.]. – Івано-Франківськ : Плай, 2000. – С. 43–56.
10. Маслова В. А. Культурно-національная специфика русской фразеологии / В. А. Маслова // Культурные смыслы во фразеологизмах и дискурсивных практиках. – М. : Языки славянской культуры, 2004. – С. 69–76.
11. Морараш Г. В. Фразеологічне багатство мови творів Євгенії Ярошинської / Г. В. Морараш // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. Випуск 28. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2011. – С. 312–315.
12. Савченко Л. В. Феномен етнокодів духовної культури у фразеології української мови : етимологічний та етнолінгвістичний аспекти: монографія / Любов Василівна Савченко. – Сімферополь : Доля, 2013. – 600 с.
13. Сверстюк Є. Книга джерельна/ Є. Сверстюк// Літературна Україна. – 2011. – 24 листопада. – № 45. – С.4.
14. Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В. М. Білоноженко та ін. – К.: Наукова думка, 2003. – 1104 с.
15. Телия В. Н. Коннотативный аспект семантики номинативных единиц / В. Н. Телия. – М. : Наука, 1986. – 141 с.

Анотація. У статті розглянуто взаємодію мови й культури, особливості відображення фразеологічної картини світу в семантиці фразеологічних одиниць. Здійснено аналіз фразеологічного багатства роману Мирослава Дочинця «Вічник» та виявлено особливості використання фразеологізмів в індивідуальному стилі письменника.

Ключові слова: фразеологія, фразеологізм, фразеологічна картина світу, фразеологічні одиниці, лінгвокультурологія, семантика.

Summary. *The article reviews the main statements of linguocultural directions in phraseology. It describes the interaction of language and culture, peculiarities of reflection of the phraseological picture of the world in the semantics of phraseological units. The complex analysis of idiomatic wealth of the novel of Transcarpathian writer Miroslav Dochynets "Vichnyk" was done and the possibilities of usage of the idioms in the artistic space of the novel were discovered.*

On the one hand, studying of phraseology based on the language of the novel of a single writer has given us a wealth of material to describe the national picture of the world due to the peculiarities of perception and consolidation of the heritage of society, traditions in the language and their reproduction by means of memory and imagination, and further design through imagination. On the other hand, it has created the possibility to determine individual traits of mental processes and thinking activity of the personality.

The language of Transcarpathian writer has been chosen for the research because of its dialectical phraseology, which is actual nowadays, as it is a way of reflection of the national specificity in the language, it is the medium of the elements, which describe the ethnic picture of the world in its diversity and fullness.

In the novel "Vichnyk" by Miroslav Dochynets, we have detected more than three hundred fifty phraseological units. Semantic groups differ in the number of phraseological units, the largest of them are: activity of the person or item in their relations with anyone or anything; physical, emotionally-physical condition of the person. From this it follows that the author pays a great attention to the recreation of human relationships, emotional and physical condition of a person. He tried to uncover the whole range of feelings and relationships between people. Miroslav Dochynets was interested not only in the person's appearance, but in the inner world of the characters as well.

Phraseological units in the novel of Miroslav Dochynets act as the expressive representatives of folk-poetic field. Author modifications greatly expand the functional range of such expressions, taking into consideration the compositional and stylistic peculiarities. Phraseological units in the text function not separately, but as structural components of the text. Text analysis made it possible to define clearly the stylistic load of the idioms.

Key words: *phraseology, phraseologism, phraseological world model, phraseological units, linguoculturology, semantics.*

Отримано: 15.02.2015 р.